Odměňování zaměstnanců s invalidním důchodem v roce 2010

Informační systém o průměrném výdělku (ISPV) umožňuje sledovat vývoj odměňování z různých hledisek. Vzhledem k tomu, že je problematika zaměstnávání osob se zdravotním postižením aktuální, zaměříme se v této analýze právě na problematiku odměňování zaměstnanců s invalidním důchodem.

Z hlediska počtu zaměstnanců – invalidních důchodců údaje v ISPV ukazují, že v roce 2010 tvořili **poživatelé invalidního důchodu 2,5 % zaměstnanců podnikatelské sféry**. Z celkového počtu **72 tis. invalidních důchodců** zaměstnaných v podnikatelské sféře bylo **12 tis.** (16,3 %) **poživatelů invalidního důchodu třetího stupně**.

Postavení zaměstnanců s invalidním důchodem z hlediska odměňování ukazuje tabulka 1.

Tabulka 1: Diferenciace hrubé měsíční mzdy podle stupně znevýhodnění na trhu práce (typu invalidního důchodu) v podnikatelské sféře v roce 2010.

Typ invalidního důchodu	1. decil	1. kvartil	Medián	3. kvartil	9. decil
	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs
Poživatelé invalidního důchodu třetího stupně	6 224	8 333	12 273	20 473	29 347
Poživatelé invalidního důchodu prvního a druhého stupně	8 733	10 822	14 990	19 946	25 987
Zaměstnanci bez invalidního důchodu	12 831	16 901	22 379	30 248	42 865
Celkem	**12 607**	**16 707**	**22 207**	**30 065**	**42 536**

Zdroj: ISPV.

Z tabulky 1 je patrné, že **úroveň mezd poživatelů invalidního důchodu je podstatně nižší** ve srovnání se zaměstnanci bez invalidního důchodu. V roce 2010 byl medián hrubé měsíční mzdy poživatelů invalidního důchodu třetího stupně (12 273 Kč) nižší jak ve srovnání s poživateli invalidního důchodu prvního a druhého stupně (14 990 Kč), tak se zaměstnanci bez invalidního důchodu (22 379 Kč). Tento závěr potvrzují i ostatní charakteristiky diferenciace uvedené v tabulce 1.

Na tomto místě je však nutné upozornit, že tyto výsledky nelze interpretovat jako diskriminaci zdravotně postižených zaměstnanců v podnikatelské sféře. Odměňování zaměstnanců je totiž závislé nejen na vykonávaném zaměstnání, věku, vzdělání, ale i na odpracované době a dalších faktorech.

Informační systém o průměrném výdělku, spravovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí, zjišťuje výdělkovou úroveň v České republice. **Medián** představuje prostřední hodnotu ze všech zjištěných hodnot, tj. jedna polovina hodnot je menších a druhá polovina hodnot je větších než medián. Ve srovnání s průměrem je základní výhodou mediánu skutečnost, že není ovlivněný extrémními hodnotami.